

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 4 lutego 2021 r.

Znak: WK-610/33/4/21/22

Pan
Jarosław Krzak
Wójt Gminy
Ślemień

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 15 września 2021 r. do 22 października 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Ślemień** za okres od 1 stycznia 2017 r. do 22 października 2021 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 grudnia 2021 r. przez Wójta Gminy oraz Skarbnika Gminy Ślemień, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2017 r. przetargu nieograniczonego o zamówienie publiczne pn. „Przebudowa i rozbudowa boiska sportowego przy Zespole Szkół w Ślemieniu” oraz realizacji umowy nr RIBR.ZP.272.6.2017 zawartej w dniu 22 sierpnia 2017 r. stwierdzono, że:*

✓ *ustalono wartość zamówienia na roboty budowlane pn. „Boisko sportowe przy Zespole Szkół w Ślemieniu” na podstawie kosztorysu inwestorskiego opracowanego w dniu 22 lutego 2017 r., który nie zawierał na stronie tytułowej nazw i kodów Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz imion i nazwisk, z określeniem funkcji, osób opracowujących kosztorys, a także ich podpisu. Stosownie do § 7 pkt 1 lit. a i d rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 130, poz. 1389), wydanego na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), kosztorys inwestorski obejmuje stronę tytułową zawierającą nazwę obiektu lub robót budowlanych z uwzględnieniem nazw i kodów Wspólnego Słownika Zamówień i podaniem lokalizacji oraz imiona i nazwiska, z określeniem funkcji, osób opracowujących kosztorys, a także ich podpisy.*

Osobą odpowiedzialną za odebranie dokumentacji projektowej od projektanta oraz ustalającą wartość zamówienia dla niniejszego postępowania był były Kierownik ówczesnego Referatu Inwestycji, Budownictwa i Spraw Rolnych w Urzędzie Gminy Ślemień.

✓ zawarto niespójne dane w treści SIWZ i ogłoszeniu o zamówieniu, co do określenia terminu przekazania dokumentów potwierdzających spełnienie warunków jakościowych nawierzchni z trawy syntetycznej i wypełnienia. W świetle art. 38 ust. 4 i 4a oraz art. 25 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, w uzasadnionych przypadkach zamawiający może przed upływem terminu składania ofert zmienić treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Dokonaną zmianę treści specyfikacji zamawiający udostępnia na stronie internetowej, chyba że specyfikacja nie podlega udostępnieniu na stronie internetowej.

Powyższe polegało na tym, że zamawiający w SIWZ w pkt III „Opis przedmiotu zamówienia” ppkt 3.13 „Wymagania dotyczące materiałów” ust. 5 wskazał, że dokumentację techniczną potwierdzającą spełnienie warunków jakościowych nawierzchni z trawy syntetycznej i wypełnienia Wykonawca przekaze przed podpisaniem umowy. Z kolei z zapisów ppkt 6.1 „Nawierzchnie” załącznika nr 8 „Dokumentacja techniczna” do SIWZ wynikało, że ww. dokumenty należy dołączyć do oferty. Natomiast w ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych nie wskazano na jakim etapie zamówienia wykonawca zobowiązany był do złożenia ww. dokumentów.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Gminy Ślemień wynikało, że pojawiła się rozbieżność pomiędzy zapisami SIWZ a zapisami w Dokumentacji technicznej dotyczącymi obowiązku złożenia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków jakościowych nawierzchni z trawy syntetycznej i wypełnienia. Zamawiający na etapie prowadzonego postępowania nie otrzymał żadnego zapytania od Wykonawców w tym zakresie. W związku z powyższym uznał za wiążący zapisy w SIWZ, tj. przed podpisaniem umowy.

✓ zaniechano zwrócenia się do wybranego w postępowaniu wykonawcy o złożenie wyjaśnień dotyczących wymaganego w ramach warunku udziału w postępowaniu doświadczenia pomimo faktu, że złożone przez wykonawcę poświadczenia wykonanych robót budowlanych wykazanych w „wykazie robót budowlanych” nie potwierdzały, że wykonawca warunek ten spełnia.

Powyższe było niezgodne z art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do których, jeżeli wykonawca złożył oświadczenia lub dokumenty dotyczące spełniania warunków udziału w postępowaniu, które budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do przedłożenia dokumentów lub oświadczeń potwierdzających warunki udziału w postępowaniu. Zamawiający wzywa także, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów.

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu w pkt III.1.3 „Zdolność techniczna lub zawodowa” oraz w SIWZ w pkt IX „Warunki udziału w postępowaniu oraz podstawy wykluczenia” ppkt 3 ust. 3.1 dokonał opisu warunku udziału w postępowaniu poprzez postawienie następującego wymogu, tj. o udzielenie zamówienia może ubiegać się wykonawca, który w zakresie zdolności technicznej i zawodowej „wykonał w ciągu ostatnich pięciu lat przed terminem składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy, w tym okresie co najmniej jedną robotę budowlaną polegającą na budowie lub przebudowie boiska sportowego o nawierzchni ze sztucznej trawy, o wartości nie mniejszej

niż 120.000,00 złotych brutto”. Zamawiający zaznaczył, że w „przypadku doświadczenia w wykonywaniu inwestycji obejmujących szerszy zakres niż w/w roboty (np. budowa ogrodzeń, oświetlenia, budynków, itp.) konieczne jest wykazanie, że wskazane przez Zamawiającego roboty budowlane (polegające na budowie lub przebudowie boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy) objęte tymi inwestycjami spełniają wymóg Zamawiającego dotyczący ich minimalnej wartości brutto”.

Na potwierdzenie tego warunku wykonawca przedłożył wykaz robót budowlanych oraz referencje i poświadczenia, z których wynikało, jakie roboty budowlane wykonano w ramach trzech zadań, którymi wykazywał się wykonawca oraz jaka była łączna wartość zamówień na ich realizację.

Z powyższego wykazu robót, jak również z załączonych referencji i poświadczeń potwierdzających prawidłowe wykonanie zamówień, nie wynikało jednak jaka była wartość roboty budowlanej polegającej na budowie lub przebudowie boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy spełniającej wymóg zamawiającego dotyczący minimalnej wartości brutto. Ponadto, dwa spośród trzech zadań wymienionych w ww. wykazie były wykonywane przez konsorcjum dwóch firm, w tym wykonawcy, który złożył ofertę w niniejszym postępowaniu. Z przedłożonego wykazu robót budowlanych nie wynikało, czy członek konsorcjum wskazany w ww. robotach, który w niniejszym postępowaniu był wykonawcą, nabył osobiście doświadczenie w wymaganym zakresie.

Zamawiający nie ustalił:

- czy wykonawca w ramach zadań wykazanych w „wykazie robót budowlanych” wykonał wymagane przez zamawiającego roboty, tj. roboty budowlanej polegającej na budowie lub przebudowie boiska sportowego o nawierzchni ze sztucznej trawy, o wartości nie mniejszej niż 120.000,00 złotych brutto,
 - czy występujący w ramach wykazanego w „wykazie robót budowlanych” konsorcjum (grupy wykonawców) wykonawca wykonał wymagane przez zamawiającego roboty.
- Tylko bowiem faktyczne wykonanie ww. robót, o wymaganej przez zamawiającego wartości, pozwoliłoby na legitymowanie się odpowiednim doświadczeniem przez wykonawcę, którego oferta została wybrana w niniejszym postępowaniu.

Z wyjaśnień udzielonych przez Wójta Gminy Ślemień wynikało, że wykonawca w wykazie potwierdzającym doświadczenie w realizacji tego typu zamówienia wskazał, że realizował w tym okresie trzy zadania przedmiotowo tożsame z wymaganiami przewidzianymi przez zamawiającego w zakresie budowy lub przebudowy boisk sportowych. Zamawiający w toku analizy dokumentów złożonych przez wykonawcę uznał, że wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu.

Ocena spełnienia przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu należała do Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr SG.0050.65.2017 Wójta Gminy Ślemień z dnia 19 lipca 2017 r.

✓ do dnia zakończenia kontroli nie zwrócono wadium wniesionego w formie gwarancji ubezpieczeniowej wykonawcy, którego oferta została wybrana jak najkorzystniejsza, czym naruszono art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.). Zgodnie z dyspozycją przywołanego przepisu, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Jarosława Krzak – Wójta Gminy Ślemień wynikało, że Zamawiający przez przeoczenie nie odesłał dokumentu gwarancji ubezpieczeniowej do Wykonawcy.

✓ do dnia zakończenia kontroli nie przechowywano dziennika budowy, o którym mowa w postanowieniach umowy nr RIBR.ZP.272.6.2017 z dnia 22 sierpnia 2017 r. Zgodnie z przepisami art. 46 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290 z późn. zm.), kierownik budowy, a jeżeli jego ustanowienie nie jest wymagane - inwestor, jest obowiązany przez okres wykonywania robót budowlanych przechowywać dokumenty stanowiące podstawę ich wykonania, a także oświadczenie dotyczące wyrobów budowlanych jednostkowo zastosowanych w obiekcie budowlanym, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, oraz udostępniać te dokumenty przedstawicielom uprawnionych organów. Z kolei stosownie do przepisów art. 45 ust. 2 ww. ustawy, dziennik budowy stanowi urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót. Stosownie do wymogów art. 63 tej ustawy, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany przechowywać przez okres istnienia obiektu dokumenty, o których mowa w art. 60, oraz opracowania projektowe i dokumenty techniczne robót budowlanych wykonywanych w obiekcie w toku jego użytkowania.

W umowie nr RIBR.ZP.272.6.2017 z dnia 22 sierpnia 2017 r. wraz z aneksami wprowadzono szereg zapisów dotyczących odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz gotowość do odbioru końcowego. Mianowicie:

– z § 15 pkt 2 wynikało, że odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu dokonywane będą przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca winien zgłosić gotowość do odbiorów, o których mowa wyżej, wpisem do Dziennika budowy. Brak zgłoszenia może skutkować koniecznością dokonywania odkrywek na koszt Wykonawcy.

– z § 15 pkt 3 wynikało, że podstawą zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do końcowego odbioru będzie faktyczne wykonanie robót, potwierdzone w dzienniku budowy wpisem dokonany przez kierownika budowy (robót) potwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.

– z § 15 pkt 4 wynikało, że po zakończeniu robót, dokonaniu wpisu do dziennika budowy przez kierownika budowy i potwierdzeniu gotowości do odbioru końcowego przez Inspektora Nadzoru, Wykonawca pisemnie zawiadomi Zamawiającego o gotowości do odbioru.

Jednocześnie nie wprowadzono do umowy innych procedur dotyczących odbioru końcowego zadania czy odbioru robót podlegających zakryciu.

Z wyjaśnień złożonych przez pracowników Urzędu Gminy Ślemień wynikało, że w okresie realizacji zadania dziennik budowy był prowadzony. Wyjaśniono również, że zakres robót budowlanych był prowadzony na zgłoszenie robót niewymagających pozwolenia budowlanego, dlatego też dziennik budowy nie był wymagany przez organ przyjmujący zgłoszenie, a jedynie mógł stanowić dokument wewnętrzny.

Realizacja powyższego zadania należała do byłego Kierownika ówczesnego Referatu Inwestycji, Budownictwa i Spraw Rolnych. Inspektorem nadzoru z ramienia zamawiającego był inspektor zatrudniony na podstawie umowy z dnia 16 sierpnia 2017 r.

✓ w protokole postępowania nieprawidłowo wskazano w sekcji 20 „Zatwierdzenie wyniku postępowania” datę zakończenia pracy Komisji Przetargowej oraz datę zatwierdzenia wyniku postępowania przez kierownika zamawiającego. Zgodnie

z dokumentacją zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało w dniu 10 sierpnia 2017 r. przekazane do Wykonawcy oraz zamieszczone na stronie BIP Urzędu Gminy w Ślemieniu. W ww. sekcji protokołu z postępowania podano, że prace Komisji przetargowej zakończyły się w dniu 21 sierpnia 2017 r., natomiast wynik postępowania został zatwierdzony w dniu 21 lipca 2017 r.

Było to niezgodne z art. 2 pkt 7b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) i wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

Przygotowanie protokołu postępowania należało do Inspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował były kierownik ówczesnego Referatu Inwestycji, Budownictwa i Spraw Rolnych.

✓ *nie sporządzono dokumentów wymaganych postanowieniami Regulaminu pracy Komisji Przetargowej Urzędu Gminy Ślemień, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 0051.70.2013 Wójta Gminy Ślemień z dnia 22 lipca 2013 r., tj.*

- *planu pracy komisji przetargowej, o którym mowa w § 11 ust. 1-3 ww. Regulaminu,*
- *indywidualnej oceny ofert członków komisji przetargowej wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w § 14 ust. 1 ww. Regulaminu,*
- *protokołu z posiedzeń komisji przetargowej, o którym mowa w § 13 tego Regulaminu.*

Za sporządzenie planu pracy Komisji odpowiedzialny był Przewodniczący Komisji Przetargowej, natomiast sporządzenie protokołu należało do zadań Sekretarza Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr SG.0050.65.2017 Wójta Gminy Ślemień z dnia 19 lipca 2017 r.

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2019 r. przetargu nieograniczonego o zamówienie publiczne pn. „Przebudowa drogi gminnej „k/Palichleba” w Koconiu od km 0+050 do km 0+350” oraz realizacji umowy nr RIBR.271.2.1.2019 zawartej w dniu 10 maja 2019 r. stwierdzono, że:*

✓ *w trakcie realizacji zamówienia dokonano zmiany umowy w zakresie przekazania placu budowy oraz zgłoszeń gotowości do dokonania odbioru robót ulegających zakryciu bez zachowania formy pisemnej tej zmiany, z naruszeniem art. 139 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986) oraz postanowień § 12 ust. 3 umowy nr RIBR.271.2.1.2019 z dnia 10 maja 2019 r.*

Zgodnie z art. 139 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, umowa wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczegółowej; do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Z kolei zgodnie z § 12 ust. 3 ww. umowy wszelkie zmiany postanowień zawartej umowy mogą nastąpić za zgodą obydwu stron wyrażoną na piśmie pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem, że istotne zmiany mogą być dokonywane jedynie w przypadkach przewidzianych w ust. 1.

W toku realizacji umowy nie wykonano postanowień umownych dotyczących protokolarnego przekazania budowy oraz pisemnych zgłoszeń gotowości do dokonania odbioru robót ulegających zakryciu, co było wymagane zgodnie z postanowieniami zawartymi w § 2 pkt 1 i 2 oraz w § 6 pkt 2 umowy nr RIBR.271.2.1.2019 z dnia 10 maja 2019 r. Mianowicie zgodnie z zapisami:

- § 2 pkt 1 i 2 termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy ustala się na dzień protokolarnego przekazania terenu budowy. Protokolarne przekazanie terenu budowy powinno nastąpić w ciągu 3 dni roboczych od dnia podpisania umowy (dniami wolnymi od pracy – nieroboczymi są dni ustawowo wolne od pracy i soboty).
- § 6 pkt 2 odbiór robót ulegających zakryciu bądź zanikających dokonywany będzie, na podstawie pisemnego zgłoszenia Zamawiającemu, w ciągu 3 dni roboczych od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do dokonania odbioru w tym zakresie.

✓ zaniechano wyegzekwowania postanowień zawartych w § 6 pkt 10 umowy RIBR.271.2.1.2019 z dnia 10 maja 2019 r. dotyczących corocznych przeglądów w okresie rękojmi i gwarancji. Zgodnie z tymi postanowieniami, przeglądy w okresie rękojmi i gwarancji powinny być dokonywane przez Zamawiającego przy współudziale Wykonawcy według potrzeb, co najmniej raz w roku, po uprzednim poinformowaniu Wykonawcy przez Zamawiającego o ich terminie (z pięciodniowym uprzedzeniem). Termin ostatniego przeglądu Zamawiający zobowiązany jest wyznaczyć co najmniej 30 dni przed upływem okresu rękojmi i gwarancji i zawiadomić o nim Wykonawcę co najmniej na 5 dni przed dniem rozpoczęcia czynności przeglądu. Protokół z przeglądu sporządza Zamawiający i doręcza go Wykonawcy w dniu jego zakończenia.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Gminy w Ślemieniu wynikało, że na chwilę obecną Zamawiający nie skorzystał z przysługującego mu prawa wynikającego z zapisów umowy oraz gwarancji stanowiącej załącznik nr 1 do umowy.

- ✓ nie sporządzono dokumentów wymaganych postanowieniami Regulaminu pracy Komisji Przetargowej Urzędu Gminy Ślemień, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 0051.70.2013 Wójta Gminy Ślemień z dnia 22 lipca 2013 r., tj.
 - planu pracy komisji przetargowej, o którym mowa w § 11 ust. 1-3 ww. Regulaminu,
 - indywidualnej oceny ofert członków komisji przetargowej wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w § 14 ust. 1 ww. Regulaminu,
 - protokołu z posiedzeń komisji przetargowej, o którym mowa w § 13 tego Regulaminu.

Za sporządzenie planu pracy Komisji odpowiedzialny był Przewodniczący Komisji Przetargowej, natomiast sporządzenie protokołu należało do zadań Sekretarza Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr SG.0050.35.2019 Wójta Gminy Ślemień z dnia 15 kwietnia 2019 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ślemień w zakresie:

- przyjmowania do ustalenia wartości zamówienia prawidłowo sporządzonych kosztorysów inwestorskich stosownie do § 7 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2004 r., Nr 130, poz. 1389);

- przygotowywania dokumentacji postępowania, a w szczególności dochowania spójności pomiędzy treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia a ogłoszeniem o zamówieniu, co do terminu złożenia dokumentacji technicznej, stosownie do art. 134 ust. 1 pkt 19 w związku art. 16 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.);
- wzywania wykonawców do uzupełnienia lub poprawienia oświadczeń i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania bądź do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów, w przypadku gdy oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wątpliwości stosownie do art. 128 ust. 1 i ust. 5 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych;
- dokonywania niezwłocznego zwrotu wadium, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 98 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych;
- prawidłowego sporządzania protokołów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie ze wzorami tych protokołów stanowiącymi załączniki do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434) w związku z art. 7 pkt 19 i art. 71 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych;
- kontroli realizacji umów dotyczących robót budowlanych i wprowadzania zmian do umowy, zgodnie z postanowieniami tych umów, mając na uwadze art. 8 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych;
- przechowywania dokumentacji stanowiącej podstawę potwierdzenia wykonania robót budowlanych, stosownie do wymogów art. 63 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.);
- sporządzania dokumentacji przetargowej, zgodnie z postanowieniami zarządzenia Nr 0051.70.2021 Wójta Gminy Ślemień z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie regulaminu pracy Komisji Przetargowej Urzędu Gminy Ślemień, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2016 - 2021 do dnia zakończenia kontroli, zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych zobowiązań wynikających z ostatecznych decyzji Zarządu Województwa Śląskiego dotyczących zwrotu części dofinansowania projektów współfinansowanych ze środków objętych Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013, a także nie ustalono rezerw na zobowiązania w związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi, a następnie postępowaniami sądowymi. Dane dotyczące ww. zobowiązań oraz rezerw na zobowiązania nie były prezentowane w sprawozdaniach finansowych.*

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Ponadto stosownie do art. 20 ust. 1 ww. ustawy, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Na podstawie art. 24 ust. 1 ww. ustawy, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzanie i bieżąco. W myśl art. 28 ust. 1

pkt 8 ww. ustawy, pasywa (tutaj zobowiązania) wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Ponadto, zgodnie z art. 35d ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w celu prawidłowej wyceny na dzień bilansowy, jednostka powinna utworzyć rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności z tytułu skutków toczącego się postępowania sądowego.

Zobowiązania wynikające z ww. decyzji wydanych przez Zarząd Województwa Śląskiego zostały ujęte wyłącznie w ewidencji pozabilansowej na koncie 291 „Zobowiązania sporne i warunkowe”.

Gmina Ślemień zawarła z Województwem Śląskim umowy: z dnia 27 lipca 2009 r. wraz z aneksem oraz z dnia 10 września 2009 r. wraz z aneksami. Umowy dotyczyły dofinansowania zadań: „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień” oraz „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2”.

W związku ze stwierdzeniem przez Instytucję Zarządzającą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków finansowych otrzymanych przez Gminę w ramach ww. umów, zostały wydane przez Zarząd Województwa Śląskiego decyzje zobowiązujące Gminę do zwrotu środków, tj. decyzja:

- nr 1709/FR/2015 z dnia 22 września 2015 r. na kwotę 3.686.719,79 zł wraz z odsetkami,
- nr 502/FR/2018 z dnia 7 lutego 2018 r. na kwotę 510.161,63 zł wraz z odsetkami,
- nr 2141/FR/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. na kwotę 499.028,52 zł wraz z odsetkami.

Gmina Ślemień wniosła odwołania od ww. decyzji. I tak:

- decyzją nr 775/RR/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r. Zarząd Województwa Śląskiego uchylił decyzję nr 1709/FR/2015 i zobowiązał Gminę do zwrotu kwoty 3.305.741,92 zł wraz z odsetkami (decyzja ostateczna). Gmina złożyła skargę na ww. decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach (dalej WSA w Gliwicach), natomiast Zarząd Województwa Śląskiego wstrzymał jej wykonanie. Po uchyleniu zaskarżonej decyzji przez sąd, Zarząd Województwa Śląskiego ponownie zobowiązał Gminę do zwrotu środków w kwocie 3.095.492,92 zł wraz z odsetkami, decyzją nr 2695/RR/2020 (decyzja ostateczna). Gmina złożyła skargę na ww. decyzję do WSA w Gliwicach, a po jej oddaleniu - skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

- decyzją nr 2116/RR/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. Zarząd Województwa Śląskiego utrzymał w mocy decyzję nr 502/FR/2018 i zobowiązał Gminę do zwrotu kwoty 510.161,63 zł wraz z odsetkami (decyzja ostateczna). Gmina złożyła skargę na ww. decyzję do WSA w Gliwicach, natomiast Zarząd Województwa Śląskiego wstrzymał jej wykonanie. Po uchyleniu zaskarżonej decyzji przez sąd, Zarząd Województwa Śląskiego ponownie zobowiązał Gminę do zwrotu środków w kwocie 510.161,63 zł wraz z odsetkami, decyzją nr 2596/RR/2019 (decyzja ostateczna), a Zarząd Województwa Śląskiego wstrzymał jej wykonanie. Gmina złożyła skargę na ww. decyzję do WSA w Gliwicach, a po jej oddaleniu - skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

- decyzją Nr 3240/RR/2020 z dnia 2 grudnia 2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego uchylił decyzję nr 2141/FR/2019 i zobowiązał Gminę do zwrotu kwoty 106.901,91 zł wraz z odsetkami (decyzja ostateczna). Gmina złożyła skargę na ww. decyzję do WSA w Gliwicach natomiast Zarząd Województwa Śląskiego wstrzymał jej wykonanie. Po oddaleniu skargi przez sąd, Gmina złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Zobowiązania wynikające z ww. ostatecznych decyzji Zarządu Województwa Śląskiego nie zostały ujęte w księgach rachunkowych Urzędu (bilansowych), nie utworzono także rezerw na ww. zobowiązania w toku postępowania odwoławczego, ani rezerw na zobowiązania z tytułu kosztów procesu, zastępstwa procesowego, odsetek za zwłokę, w związku z toczącymi się postępowaniami sądowymi.

Na dzień 21 października 2021 r. wartość ww. zobowiązań wynikających z decyzji ostatecznych wraz z odsetkami wynosiła 7.578.092,35 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Małgorzatę Myśliwiec – Skarbnika Gminy Ślemień, uznano za wystarczające ujęcie kwot zobowiązań niewymagalnych wynikające z wydanych decyzji w ewidencji pozabilansowej na koncie 291 „Zobowiązania sporne i warunkowe”.

Odpowiedzialność za prawidłowe prowadzenie rachunkowości jednostki spoczywała na p. Małgorzacie Myśliwiec - Skarbniku Gminy Ślemień.

Wniosek nr 2

Ująć w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ślemień zobowiązania z tytułu zwrotu części dofinansowania projektów współfinansowanych ze środków objętych Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, a wynikających z ostatecznych decyzji Zarządu Województwa Śląskiego nr 2596/RR/2019, nr 2695/RR/2020, nr 3240/RR/2020, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Zapewnić prezentację w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ślemień rzetelnych informacji o zobowiązaniach jednostki oraz przyszłych zobowiązaniach, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, o znacznym stopniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia poprzez utworzenie rezerwy na poczet tych zobowiązań, mając na uwadze art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1, art. 28 ust 1 pkt 8 i art. 35d ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).

- *W lutym 2020 r. nieprawidłowo sporządzono sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 r. poprzez zaniżenie danych w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” o kwotę 277,11 zł. Kwota wynikała z salda rachunku bankowego oraz bankowego potwierdzenia salda dotyczącego rozliczenia VAT. Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania tego sprawozdania zawartymi w § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych. W myśl § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia, kierownicy jednostek sporządzają sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.*

W sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2019 r. jako stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykazano kwotę 677.795,97 zł. Natomiast faktyczny stan środków pieniężnych na rachunku budżetu (konto 133 „Rachunki bankowe”) na koniec 2019 r. wynosił 678.073,08 zł, powstała różnica to 277,11 zł. Kwota ta wynikała z salda Ma konta 133-2-01 „Rachunek do obsługi scentralizowanego VAT” na koniec 2019 r., zgodnie z bankowym potwierdzeniem salda na dzień 31 grudnia 2019 r.

Zadania w zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-ST należały do p. Małgorzaty Myśliwiec – Skarbnika Gminy Ślemień. Sprawozdanie Rb-ST Gminy Ślemień na koniec 2019 r. podpisali: p. Jarosław Krzak – Wójt Gminy Ślemień oraz p. Małgorzata Myśliwiec – Skarbnik Gminy Ślemień.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do zasad sporządzania tego sprawozdania zawartych w § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami budżetowymi:

- *W latach 2018 - 2020 nieprawidłowo dokonano sprawdzenia kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych składanych przez jednostkę budżetową Szkolne Schronisko Młodzieżowe za IV kwartał 2018 r., 2019 r., 2020 r. Zgodnie z § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.*

Jednostka wykazała w ww. sprawozdaniach w wierszu A.N3.2 – depozyty na żądanie. wartość środków pieniężnych w kwocie:

- za IV kwartał 2018 r. - 8.070,38 zł,
- za IV kwartał 2019 r. - 663,20 zł,
- za IV kwartał 2020 r. - 283,20 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami, w ww. sprawozdaniach jednostka wykazała środki z tytułu kaucji za pojemniki w kwocie 283,20 zł (2018 - 2020), a także środki dotyczące dochodów wykonanych w danym roku, a przekazanych na konto organu w roku następnym oraz środki wynikające z rozliczenia podatku VAT od wykonanych dochodów (2018 - 2019).

Zgodnie z § 12 ust. 8 ww. rozporządzenia, sprawozdanie Rb-N nie dotyczy także środków zgromadzonych na rachunku sum depozytowych. W związku z powyższym nie należy ujmować w nim stanu środków na rachunku tego typu.

Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia, w sprawozdaniu Rb-N w układzie przedmiotowym prezentowane są należności wynikające z depozytów – do których zalicza się przede wszystkim depozyty złożone w banku. W kategorii depozyty jednostka nie wykazuje środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale. Takie środki wykazuje jednostka, której zostały one zwrócone w kwartale następnego roku budżetowego i zaliczone przez nią do środków poprzedniego okresu sprawozdawczego, czyli IV kwartału.

Zgodnie z pkt 11 działu I „Postanowienia ogólne” załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 0050.86.2013 Wójta Gminy Ślemień z dnia 4 września 2013 r. w sprawie zasad obiegu oraz kontroli sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdań finansowych w Urzędzie Gminy Ślemień i jednostkach organizacyjnych, osoby sprawujące nadzór oraz skarbnik lub jego zastępca sporządzający sprawozdania budżetowe zbiorcze jest uprawniony do kontrolowania i ustalenia merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań jednostkowych. W tym celu może żądać przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów źródłowych. Kontrola merytoryczna sprawozdań polega na sprawdzeniu ujętych w sprawozdaniu danych wynikających z ewidencji księgowej prowadzonej w danej jednostce organizacyjnej.

Stosownie do art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności m.in. wiarygodności sprawozdań.

Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/26/4/17 z dnia 10 listopada 2017 r.

Powyższe sprawozdania składane przez Szkolne Schronisko Młodzieżowe były sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym przez p. Małgorzatę Myśliwiec – Skarbnika Gminy Ślemień.

Wniosek nr 5

Zapewnić dokonywanie kontroli kwartalnych sprawozdań Rb-N składanych przez jednostkę budżetową Szkolne Schronisko Młodzieżowe do Urzędu Gminy Ślemień, stosownie do § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396 z późn. zm.), mając na uwadze zapisy zarządzenia Nr 0050.86.2013 Wójta Gminy Ślemień z dnia 4 września 2013 r. w sprawie zasad obiegu oraz kontroli sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdań finansowych w Urzędzie Gminy Ślemień i jednostkach organizacyjnych, a także art. 68 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2020 - 2021 do dnia kontroli, nie dołożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających wykazanych przez podatników danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości, informacjach podatkowych od osób fizycznych oraz nie wezwano podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, informacji wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Powyższe dotyczyło:

- *podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego o nr karty kontowej 5/3668, prowadzącego działalność gospodarczą, który w złożonej informacji o posiadanych nieruchomościach na rok 2014 wykazał m.in. budowle, budynki związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 1.558,03 m², powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 2.330 m². Podatnik wykazał również grunty klasy V o powierzchni 1,2232 ha oraz lasy o powierzchni 0,2504 ha.*

Z ogólnodostępnej strony internetowej wynikało, że działki będące w posiadaniu ww. podatnika zabudowane są budynkiem ośrodka wypoczynkowego oraz infrastrukturą towarzyszącą – parking dla samochodów na 60 miejsc, korty tenisowe ze sztuczną trawą, boisko wielofunkcyjne.

W złożonym w trakcie kontroli wyjaśnieniu stwierdzono, że grunty, które podatnik wykorzystuje pod działalność gospodarczą, to grunty o powierzchni 2.330 m², natomiast pozostałe grunty o powierzchni 7.635 m² nie są wykorzystywane pod jego działalność gospodarczą, dlatego stawka podatku jest naliczona według klasyfikacji ewidencji gruntów i budynków Bi – inne grunty zabudowane – stawka podatku od gruntów pozostałych.

Jednak organ podatkowy nie ustalił sposobu faktycznego wykorzystywania tych gruntów przez podatnika.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

- podatnika o nr ewidencyjnym 1/12, prowadzącego działalność gospodarczą, który w deklaracji podatkowej na 2020 r. złożonej do Urzędu Gminy Ślemień nie wykazał budowli do opodatkowania. Na podstawie ogólnodostępnej strony internetowej podatnika ustalono, że nieruchomość pozostająca we władaniu podatnika jest ogrodzona, na nieruchomości znajduje się urządzony plac postojowy, na części nieruchomości posadowiono zadaszoną wiatę.

W trakcie kontroli, na wezwanie organu podatkowego, podatnik złożył wyjaśnienia. Zgodnie z treścią tych wyjaśnień, ww. obiekt jest ogrodzony (szacowana wartość to 10.000 zł), plac jest luźno utwardzony (szacowana wartość to 50.000,00 zł), natomiast wiatą znajdująca się na obiekcie wymagała gruntownej modernizacji lub rozbiórki ze względu na pokrycie eternitowe (szacunkowa wartość to 50 000,00 zł).

Podatnik w złożonej korekcie deklaracji wykazał wartość budowli do opodatkowania w kwocie 110.000,00 zł i wartość podatku 22.000,00 zł.

- podatnika o nr ewidencyjnym 5/1095, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, który w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2021 r. złożonej do Urzędu Gminy Ślemień nie wykazał budowli do opodatkowania.

Na podstawie ogólnodostępnej strony internetowej ustalono, że pozostająca we władaniu podatnika nieruchomość wykorzystywana jest do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie składowania materiałów budowlanych, posiada ogrodzenie.

W trakcie kontroli złożono wyjaśnienie, że od września 2021 r. podatnik przeznaczył prywatne działki o numerach ewidencyjnych 479/1 i 477/1 pod działalność gospodarczą – skład materiałów budowlanych, grunty zostały przypisane jako grunty związane z działalnością gospodarczą, jednak przez niedopatrzenie nie zwrócono uwagi, ani nie wysłano zapytania do podatnika, czy obiekt posiada budowle.

W dniu 8 października 2021r. podjęto działania celem wyjaśnienia pominiętych budowli, zostało dostarczone podatnikowi wezwanie odnośnie wyjaśnienia posiadanych budowli na ww. działkach.

W dniu 14 października 2021r. podatnik złożył korektę informacji uwzględniając wartości budowli (ogrodzenie i częściowo utwardzony plac) od września 2021 r.

Zadania w zakresie analizy prawidłowości złożonych informacji, deklaracji podatkowych, wykonywali pracownicy Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Małgorzata Myśliwiec – Skarbnik Gminy Ślemień.

Wniosek nr 6

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowości opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatnika podatku od nieruchomości o nr karty kontowej 5/3668, mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszczęć w trybie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa, postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, deklaracji podatkowych,

stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2019 r. Gmina Ślemień w umowie o kredyt w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wyraziła zgodę na obciążenie rachunku przez Bank w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy. Naruszono tym art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), zgodnie z którym w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*

Zgodnie z § 9 pkt 1 umowy nr 1661/B/37011/1/20 z dnia 19 czerwca 2020 r., niespłaconą w terminie kwotę kredytu Bank, w dniu następnym po wyznaczonym terminie spłaty, przenosi na rachunek zadłużenia przeterminowanego i przystępuje do jej ściągania z wpływów na rachunek bieżący bez dyspozycji Kredytobiorcy.

Powyższą umowę podpisał p. Jarosław Krzak – Wójt Gminy Ślemień przy kontrasygnacie złożonej przez p. Małgorzatę Myśliwiec – Skarbnika Gminy Ślemień.

W dniu 5 lutego 2021 r. Gmina Ślemień zawarła z Bankiem Spółdzielczym w Gilowicach umowę kredytową w rachunku bieżącym nr 1661/B/37011/1/21 na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w maksymalnej wysokości 300.000,00 zł na okres od 5 lutego 2021 r. do 15 grudnia 2021 r. W powyższej umowie o kredyt w rachunku bieżącym nie zawarto upoważnienia do dysponowania rachunkiem bankowym Gminy.

W zakresie realizacji planu wydatków budżetowych:

- *W latach 2018 - 2020 dokonano wydatków budżetowych, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.*

Przekroczenia planu wydatków w latach 2018 - 2020 o łączną kwotę 37.007,35 zł stwierdzono w zakresie wydatków poniesionych w następujących działach, rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- w 2018 r. – w kwocie 2.295,91 zł, tj.:
 - ✓ w dziale 750 „Administracja Publiczna”, rozdziale 75022 „Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”.
W dniu 25 października 2018 r. dokonano wydatku dotyczącego rozliczenia usługi gastronomicznej wynikającego z noty księgowej z dnia 18 października 2018 r. na kwotę 750,00 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 1.000,00 zł, a łączne wydatki wyniosły 1.686,40 zł, tym samym przekroczono plan o 686,40 zł.
Zwiększenia planu o kwotę 1.200,00 zł dokonano w dniu 31 października 2018 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.155.2018.
 - ✓ w dziale 751 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa”, rozdziale 75109 „Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”.
W dniu 25 października 2018 r. dokonano wydatku dotyczącego zakupu urny na wybory wynikającego z faktury VAT z dnia 19 października 2018 r. na kwotę 1.266,90 zł.
Na ten dzień plan wydatków wynosił 3.748,00 zł, a łączne wydatki wyniosły 4.700,51 zł, tym samym przekroczono plan o 952,51 zł.
Zwiększenia planu o kwotę 1.200,00 zł dokonano w dniu 31 października 2018 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.155.2018.
 - ✓ w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdziale 92195 „Pozostała działalność”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”.
W dniu 12 grudnia 2018 r. dokonano wydatku dotyczącego rozliczenia usługi za przewóz osób wynikającego z faktury VAT z dnia 30 listopada 2018 r. na kwotę 1.000,00 zł.
Na ten dzień plan wydatków wynosił 11.005,00 zł, a łączne wydatki wyniosły 11.700,00 zł, tym samym przekroczono plan o 695,00 zł.
Zwiększenia planu o kwotę 1.695,00 zł dokonano w dniu 19 grudnia 2018 r. na podstawie uchwały Nr IV.22.2018 Rady Gminy Ślemień.
- w 2019 r. – w kwocie 30.880,64 zł tj.:
 - ✓ w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4610 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”.
W dniu 12 marca 2019 r. dokonano wydatku dotyczącego opłaty za założenie księgi wieczystej na kwotę 900,00 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wyniosły 900,00 zł, tym samym przekroczono plan o 900,00 zł.
Zwiększenia planu o kwotę 1.500,00 zł dokonano w dniu 21 marca 2019 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.23.2019.
 - ✓ w dziale 855 „Rodzina”, rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 2910 „Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Paragraf obejmuje zwroty dotacji oraz zwroty płatności, o których mowa w art. 186 pkt 2 ustawy”.
W dniu 13 lutego 2019 r. dokonano przekazania środków z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego za lata ubiegłe w kwocie 14.916,00 zł oraz odsetek za lata ubiegłe w kwocie 11.174,68 zł na rachunek Wojewody Śląskiego, które GOPS przekazał do budżetu w dniu 5 lutego 2019 r. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wyniosły 14.916,00 zł, tym samym przekroczono plan o 14.916,00 zł.
Zwiększenia planu w kwocie 14.916,00 zł dokonano w dniu 28 lutego 2019 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Ślemień Nr VI.28.2019.

✓ w dziale 855 „Rodzina”, rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 4580 „Pozostałe odsetki”.

W dniu 13 lutego 2019 r. dokonano przekazania środków z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego za lata ubiegłe w kwocie 14.916,00 zł oraz odsetek za lata ubiegłe w kwocie 11.174,68 zł na rachunek Wojewody Śląskiego, które GOPS przekazał do budżetu 5 lutego 2019 r. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 11.174,68 zł, tym samym przekroczono plan o 11.174,68 zł.

Zwiększenia planu w kwocie 11.175,00 zł dokonano w dniu 28 lutego 2019 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Ślemień nr VI.28.2019.

✓ w dziale 855 „Rodzina”, rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 2910 „Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości Paragraf obejmuje zwroty dotacji oraz zwroty płatności, o których mowa w art. 186 pkt 2 ustawy”.

W dniu 24 maja 2019 r. dokonano przekazania środków z tytułu zwrotu nienależnie pobranego dodatku do zasiłku rodzinnego za lata ubiegłe w kwocie 800,00 zł na rachunek Wojewody Śląskiego. Na ten dzień plan wydatków wynosił 14.916,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 15.716,00 zł, tym samym przekroczono plan o 800,00 zł, zwiększenia planu o kwotę 800,00 zł dokonano w dniu 31 maja 2019 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.56.2019.

✓ w dziale 855 „Rodzina”, rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 4580 „Pozostałe odsetki”.

W dniu 24 maja 2019 r. dokonano przekazania środków z tytułu zwrotu nienależnie pobranego dodatku do zasiłku rodzinnego za lata ubiegłe w kwocie 690,28 zł na rachunek Wojewody Śląskiego. Na ten dzień plan wydatków wynosił 11.175,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 11.864,96 zł, tym samym przekroczono plan o 689,96 zł;

Zwiększenia planu o kwotę 691,00 zł dokonano w dniu 31 maja 2019 r. na podstawie postawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.56.2019.

✓ w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdziale 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”, § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”.

W dniu 6 maja 2019 r. dokonano wydatku dotyczącego rozliczenia usługi za opracowanie Audytu Energetycznego GOK Jemiola wynikającego z faktury VAT z dnia 29 kwietnia 2019 r. na kwotę 2.400,00 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 2.400,00 zł, tym samym przekroczono plan o 2.400,00 zł, zwiększenia planu o kwotę 15.300,00 zł dokonano w dniu 23 maja 2019 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Ślemień Nr IX.56.2019.

• rok 2020 r. – w kwocie 4.050,00 zł tj.:

✓ w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki”, § 8010 „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego”.

W dniu 19 czerwca 2020 r. dokonano przelewu prowizji od przyznanego kredytu w rachunku bieżącym wynikającego z noty obciążeniowej z dnia 19 czerwca 2020 r. na kwotę 1.250,00 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 1.250,00 zł, tym samym przekroczono plan o 1.250,00 zł; zwiększenia planu o kwotę 1.250,00 zł dokonano w dniu 25 czerwca 2020 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.66.2020.

✓ w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90004 „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”.
W dniu 16 września 2020 r. dokonano wydatku dotyczącego zakupu materiałów budowlanych i narzędzi wykorzystanych przy remoncie wiaty na terenie parku, wynikającego z faktury VAT z dnia 31 sierpnia 2020 r. na kwotę 696,76 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 9.000,00 zł, łączne wykonanie wydatków wyniosło 9.542,80 zł, tym samym przekroczono plan wydatków o 542,80 zł; zwiększenia planu o kwotę 800,00 zł dokonano w dniu 17 września 2020 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.101.2020.

✓ w dział 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdziale 92195 „Pozostała działalność”, § 2630 „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”.

W dniu 3 kwietnia 2020 r. dokonano przekazania środków z tytułu dotacji na realizację zadania publicznego w kwocie 2.000,00 zł. Na ten dzień plan wydatków wynosił 0,00 zł, a łączne wydatki wynosiły 2.000,00 zł, tym samym przekroczono plan o 2.000,00 zł, zwiększenia planu o kwotę 2.000,00 zł dokonano w dniu 16 kwietnia 2020 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Ślemień Nr XXII.131.2020.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Ślemień, do wspólnych zadań Referatów należy m. in.: opracowywanie planów i sprawozdań finansowych dotyczących budżetu gminy w zakresie działania stanowiska prac w uzgodnieniu ze Skarbnikiem Gminy.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez pracowników Urzędu Gminy Ślemień, przyczyną wystąpienia przekroczenia planu wydatków w poszczególnych klasyfikacjach budżetowych było traktowanie zachowania terminowości wydatków jako działania priorytetowego aby nie dopuścić do wystąpienia zobowiązań wymagalnych i uniknięcia sytuacji, w których kontrahenci mogliby domagać się odsetek z tytułu nieterminowej płatności zobowiązań, a nie zawsze była możliwość natychmiastowej zmiany planu wydatków w poszczególnych klasyfikacjach budżetowych. Przekroczenia planu wydatków nie były działaniem celowym i długotrwałym, było to efektem omyłki, bądź niedopatrzenia. Po zauważeniu przekroczeń zgłaszano ustnie konieczność zmiany planu finansowego. Po otrzymaniu sprawdzonej merytorycznie faktury/rachunku z określonym krótkim terminem płatności oraz natłokiem pracy i obowiązków służbowych, nie pozwalał na natychmiastową ewidencję wykonanych wydatków, jak również natychmiastowe przygotowanie zmian planu budżetowego.

Wykonanie dyspozycji środkami pieniężnymi dokonały: p. Małgorzata Myśliwiec – Skarbnik Gminy oraz Zastępca Skarbnika Gminy Ślemień, które również dokonały kontroli wstępnej, o której mowa w art. 54 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W myśl art. 54 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy, dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczącej danej operacji, który oznacza m. in., że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Zadania w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, w tym dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, należały do p. Małgorzaty Myśliwiec – Skarbnika Gminy Ślemień oraz Zastępcy Skarbnika Gminy. Dowody księgowe stanowiące podstawę do dokonania powyższych wydatków zatwierdził do zapłaty p. Jarosław Krzak – Wójt Gminy Ślemień.

Wniosek nr 8

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Ślemień, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ślemień w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust. 3, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie regulowania zobowiązań:

- *W latach 2019 - 2021 (do dnia kontroli), nieterminowo regulowano zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług, przekazania składki dla Stowarzyszenia Aglomeracja Beskidzka oraz przekazania środków dla Komendy Powiatowej Policji w Żywcu na łączną kwotę 35.148,37 zł. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Nieterminowo uregulowane zobowiązania dotyczyły:

- *dostaw towarów i usług na łączną kwotę 26.148,37 zł, co wynikało z czterech faktur VAT wystawionych przez kontrahentów za dostawy i usługi,*
- *składki członkowskiej dla Stowarzyszenia Aglomeracja Beskidzka za 2021 r. na kwotę 4.000,00 zł, co wynikało z uchwały Nr 21/XI/2020 Zgromadzenia Ogólnego Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej z dnia 25 listopada 2020 r., w której ustalono sposób i termin płatności: w pełnej wysokości do dnia 22 stycznia 2021 r. lub w dwóch ratach: rata I – 50% składki do dnia 22 stycznia 2021 r., rata II – 50% składki do 30 czerwca 2021 r.;*
- *przekazania środków dla Komendy Powiatowej Policji w Żywcu w kwocie 5.000,00 zł, co wynikało z porozumienia z dnia 12 maja 2021 r., w którym ustalono termin płatności 30 dni od dnia podpisania porozumienia, tj. 11 czerwca 2021 r.*

Opóźnienia w regulowaniu ww. zobowiązań wynosiły od 5 do 25 dni. Gmina nie poniosła dodatkowych kosztów w postaci odsetek za zwłokę od zobowiązań uregulowanych po terminie płatności.

- *zobowiązań z tytułu odpisu od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej w latach 2018 - 2021 (II kwartał). Termin przekazania ww. środków został ustalony w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1315 z późn. zm.) i wynosił 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.*

Powyższe dotyczyło wpłat I, II, III oraz IV raty podatku rolnego za lata 2018 - 2021 (II kwartał). Wpłaty na rzecz ww. Izby przekazano z opóźnieniem od 3 do 71 dni po upływie terminie płatności raty podatku.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, nieterminowe opłacenie ww. zobowiązań związane było m.in.: z brakiem dokonania stosownej zmiany planu wydatków na dokonanie płatności,

opóźnionym terminem wpływu/dostarczenia faktury do Urzędu Gminy, nieprzekazaniem w terminie faktury przez pracownika merytorycznego do Referatu Finansowego, w przypadku porozumienia błędnie uznano termin płatności za dochowany, gdyż liczone go od dnia podpisania aneksu 25 czerwca 2021r. oraz utrudnieniami związanymi z utrzymującą się pandemią COVID-19 i pracą zdalną pracowników Urzędu Gminy. Naliczenie i odprowadzanie 2% zrealizowanych wpływów na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej dokonywano po uzgodnieniu i rozliczeniu całego miesiąca, dodatkowo rocznie i półrocznie na podstawie korespondencji ze Śląską Izbą Rolniczą, na podstawie której przygotowywano PK do dokonania płatności na rzecz Izby. Następnie, tak rozliczone i uzgodnione składki zostały potraktowane jako płatności bieżące, od których nie naliczono odsetek.

Za prawidłową gospodarkę finansową Gminy Ślemień odpowiedzialność ponosił p. Jarosław Krzak – Wójt Gminy Ślemień, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, wpłaty na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej nieprawidłowo ewidencjonowano na koncie 402 „Usługi obce” w dniu 18 października 2018 r. oraz w pozostałym okresie na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” z pominięciem konta 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Naruszono tym zasady funkcjonowania kont ustalone w obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 r. załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 402 „Usługi obce” służy do ewidencji kosztów z tytułu usług obcych wykonywanych na rzecz działalności podstawowej jednostki, natomiast konto 240 „Pozostałe rozrachunki” służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko i długoterminowych należności funduszy celowych.

Analogiczne zasady przewidywał „Wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla jednostki budżetowej – Urzędu Gminy Ślemień”, stanowiący załącznik nr 4 do zarządzenia Wójta Gminy Ślemień Nr 0050.73.2018 z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, ze zmianami.

W związku z przyjętą praktyką, zobowiązania z tytułu kwoty nieprzekazanego odpisu na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej:

- za I oraz III ratę podatku rolnego nie wykazano jako zobowiązania niewymagalnego w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t. według stanu na dzień 31 marca oraz 30 września 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r. (do dnia kontroli).

- za II oraz IV ratę podatku rolnego nie wykazano jako zobowiązania, w tym wymagalnego w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t. według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r. (do dnia kontroli).

W trakcie kontroli przedłożono dokument PK nr 0000000532 z dnia 27 września 2021 r. dotyczący ujęcia w księgach rachunkowych na koncie 240-1-36 odpisu w wysokości 2% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego oraz potwierdzenie przekazania odpisu na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej w dniu 4 października 2021 r.

Zadania w zakresie dokonywania wpłaty i przypisu z tytułu odpisu od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej oraz sporządzania sprawozdawczości w tym zakresie należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Małgorzata Myśliwiec – Skarbnik Gminy Ślemień.

Wniosek nr 10

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Gminy Ślemień, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), z uwzględnieniem art. 35 ust. 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 183) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego i terminowego ewidencjonowania odpisu od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej ww. tytułu, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej